

Subsidiarietat: equilibri entre autonomia i responsabilitat pública

Publicat per [Interacció](#) [1] el 23/01/2014 - 12:10 | Última modificació: 30/04/2026 - 10:34

El document *Subsidiarity – we are working on it. Impulses for a modern understanding of subsidiarity* (Ortner, 2013) proposa una revisió del principi de subsidiarietat en un moment en què les formes de governança es troben en transformació. Lluny de ser un concepte tècnic estable, la subsidiarietat apareix com un camp de tensió permanent entre l'acció de l'Estat, l'autonomia de la societat civil i la capacitat efectiva dels individus per intervenir en la vida col·lectiva.

Subsidiarity – we are working on it.
Impulses for a modern understanding of subsidiarity

El text parteix d'una definició clàssica: les instàncies superiors només han d'intervenir quan les inferiors no poden assumir les seves funcions. Aquesta formulació, arrelada en la tradició social europea, implica alhora una doble obligació. D'una banda, limitar la intervenció de l'Estat. De l'altra, garantir les condicions perquè persones, comunitats i organitzacions puguin actuar amb autonomia. La subsidiarietat no es pot entendre com una retirada de l'Estat, sinó com una responsabilitat activa de suport i capacitació.

Aquesta ambivalència recorre tot el document. Diverses contribucions mostren com el principi pot esdevenir un instrument de democratització, en tant que reforça la participació i l'autodeterminació, especialment en l'escala local. La subsidiarietat, en aquest sentit, està estretament vinculada a la idea de participació política efectiva: les decisions han de ser preses amb els qui en pateixen les conseqüències, i no només per ells. Això implica processos d'aprenentatge, capacitació i implicació sostinguda.

Alhora, el document adverteix dels riscos d'una aplicació simplificada. En determinats contextos, la subsidiarietat pot derivar en una transferència de responsabilitats sense recursos, o en una justificació de la retirada pública. El cas del Líban, analitzat en un dels textos, mostra com la delegació de funcions a actors no estatals pot debilitar l'autoritat pública i fragmentar el sistema de governança. La subsidiarietat deixa llavors de ser un principi d'equilibri per convertir-se en un mecanisme de desplaçament del poder.

El conjunt del volum insisteix en la necessitat d'entendre la subsidiarietat com un procés dinàmic, no com una norma fixa. Implementar-la implica un exercici constant d'ajust entre nivells de govern, actors socials i contextos específics. Això requereix institucions capaces de coordinar, mecanismes de participació reals i una cultura política que reconegui tant la iniciativa social com la responsabilitat pública.

La subsidiarietat no ofereix una solució automàtica, sinó un marc per pensar com es distribueix el poder d'actuar. En aquest marc, la qüestió central no és qui fa què, sinó en quines condicions es pot exercir realment aquesta acció.

Referència

Ortner, M. S. (Ed.). (2013). *Subsidiarity – we are working on it: Impulses for a modern understanding of subsidiarity*. Münchner Trichter.

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

–

–

– [2]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: polítiques culturals

Etiquetes: participació cultural

Etiquetes: drets culturals

Etiquetes: desenvolupament territorial

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2014/subsidiarietat-cultura>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/p14-0435.pdf>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/4631>